

Protokoll fört vid enskild föredragning

Utbildnings- och kulturavdelningen
Utbildningsbyrån, U2

Beslutande	Föredragande	Justerat
Minister Tony Asumaa	Byråchef Elisabeth Storfors	Omedelbart

Ärende/Dnr/Exp.	Beslut
-----------------	--------

Nr 11

Flerspråkighet som resurs

ÅLR 2017/9765

44 U2

Landskapsregeringen har emottagit en begäran om yttrande angående ”Flerspråkighet som resurs – Utredning angående läget för och nivån på språkreserven i Finland.” Utredningen innehåller olika förslag till utveckling av språkutbildningen i Finland.

Utredningen innehåller förslag till åtgärder för att diversifiera språkreserven och fylla de behov av språkkunskaper som krävs inom utbildning och forskning. Enligt den nationella visionen för Finland, är landet år 2025 en aktiv part i det internationella samfundet där Finlands språkliga mångfald utgör en styrka. Visionen är att alla finländare i arbetsför ålder behärskar de inhemska språken, finska och svenska, och dessutom engelska. De flesta kan även flera andra språk. Utöver de språk man lärt sig i skolan erkänns till exempel språkkurser som förvärvats i arbetslivet eller på fritiden och många förbättrar hela tiden sina språkkunskaper.

Utredningen föreslår följande åtgärder:

- alla elever börjar läsa språk senast på våren i åk 1. A-1 språket är i regel något annat språk än engelska
- det frivilliga A-2 språket tidigareläggs så att det inleds i åk 3 och är för det mesta engelska
- gymnasiestudierna struktureras så att det är möjligt att studera språk på ett flexibelt, mångsidigt och långsiktigt sätt genom att utnyttja ämnesöverskridande helheter
- ett prov i muntliga språkkunskaper inkluderas i studentexamens prov i främmande språk och i det andra inhemska språket
- läroanstalterna ska erbjuda olika vägar för språkinläring på olika utbildningsstadier; genom bl.a. språklubb, spelifiering, och andra lösningar som digitala applikationer möjliggör
- språk- och internationaliseringsprogram i kommunerna
- påvisa kunskaper i minst två främmande språk för universitetsexamen
- nya examensprogram som förenar språkstudier med andra studier samt
- samarbetet och ansvarsfördelningen för undervisning i afrikanska och

asiatiska språk klarläggs.

Landskapsregeringen ger följande yttrande till förslagen:

Ålands landskapsregering ställer sig positiv till förslagen i utredningen om ett tidigareläggande av språkundervisningen i grundskolan. Förslaget innebär även en utökad språkundervisning inom förundervisningen. Ett tidigareläggande av språkundervisningen förutsätter ett förändrade arbetssätt, undervisningsmetoder liksom en utveckling av nya läromedel. Landskapsregeringen anser att det är väsentligt att det erbjuds ett brett utbud av olika möjligheter till språkstudier. Likaså är det en framgångsfaktor att elevers och studerandes tidigare kunnande i olika språk beaktas och ges betydelse i det finländska utbildningssystemet.

Landskapsregeringen framhåller även betydelsen av att undervisningen i svenska i finskspråkiga skolor är fortsatt livskraftig. Undervisningen i svenska bör motivera till muntliga och skriftliga färdigheter och ge en fortsatt grund för kommunikation i Finland, med Åland och de övriga Nordiska länderna. Speciellt viktigt är det att det finns förutsättningar till kommunikation med Åland och den åländska befolkningen. Den förvaltningsmässiga kommunikationen till landskapet Åland förutsätter goda kunskaper i svenska.

Landskapsregeringen konstaterar samtidigt att Landskapet Åland har en egen lagstiftning inom undervisning i landskapet med stöd av självstyrelselagen för Åland. Självstyrelselagen för Åland stadgar att undervisningen på Åland ska vara svenskspråkig.

Trots den egna lagstiftningsbehörigheten är det åländska utbildningssystemet beroende av hur det finländska utbildningssystemet och den finländska läroplanen byggs upp genom att den finländska studentexamen avläggs på Åland med stöd av lagstiftning och överenskommelseförordning. Landskapets utbildningssystem är även beroende av att det finns goda läromedel på svenska. Landskapsregeringen ser därför positivt på att de nya undervisningsmetoderna, spelifieringen och framtidens digitala verktyg även möjliggör undervisning på svenska.

Landskapsregeringen utarbetar för närvarande en ny grundskolelag och en ny läroplan för grundskoleundervisningen. Enligt den nugällande lagen och läroplanen läses engelska som obligatoriskt A-språk. Med stöd av grundskolelagen är De frivilliga språken finska, tyska och franska. Kommunen kan erbjuda undervisning i engelska från årskurs 1, men inleds vanligen i åk 3. Den frivilliga språkundervisningen inleds vanligen i åk 5.

Landskapsregeringen avser att följa hur språkutbudet och språkundervisning utvecklas i Finland, för att kunna erbjuda ett optimalt utbud av språkstudier i den åländska skolan och utbildningen. Landskapsregeringen poängterar även betydelsen av att utbildningssystemet i sin helhet garanterar ett fortsatt brett utbildningsutbud på svenska.

Nr 12

Upphandling gällande sysselsättningsfrämjande utbildning i svenska och integrationsutbildning för vuxna inflyttade till Åland

ÅLR 2017/8398

45 U2

Landskapsregeringen beslöt att ingå ett ramavtal om anskaffning av sysselsättningsfrämjande integrationsutbildning i svenska för vuxna inflyttade till Åland under tiden 1.3. 2018 – 31.7 2021.

Ramavtalet gäller för köp av utbildning enligt behov under avtalstiden och med option om ett (1) års förlängning med oförändrade villkor. En förutsättning för avtalets giltighet är att Ålands lagting årligen beviljar erforderliga medel.
